

יום ה', כ"ג בכסלו תש"ע (10 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שליחים מי ... אנחנו?

"וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לִפְנֵי אֶל-עֲשׂוֹ אָחִיו אֶרְצָה שְׂעִיר שָׂדֶה אָדוֹם. וַיֹּצִו
אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֹדְנִי לְעֲשׂוֹ." [בראשית ל"ב 4-5]

מלאכים: אלו שלוחי בשר ודם. רבנן אמרי [אומרים]: מלאכים ממש. וכן

מפרש רש"י. [בראשית רבה ע"ה, ד']

שלוש פרשיות בתורה לוקחות את שמם מהפועל "ש,ל,ח": זו, פרשת "וישלח" שאותה קראנו בשבת שעברה, "בשלח" שבספר שמות, המתארת את ימיו הראשונים במדבר אחרי יציאת מצרים, ו"שלח-לך" שבספר במדבר, המתאר את מסע המרגלים בארץ כנען והאירועים שהשתלשלו מכך.

המושג "שליח" טופס חשיבות רבה הן ביהדות בכלל, הן בתולדות עם ישראל במשך הדורות. כיוון שאין אפשרות, מטבע הדברים, ליהודי אחד לקיים את כל תרי"ג (613) המצוות – חלק חל על המלך בלבד, חלק לכהנים, חלק לנשים, חלק לעבד, לגר וכן הלאה, אזי כל אלה הם למעשה שליחים של כלל העם. ע"י כך שהם מקיימים את המצוות שמתאימות רק להם, הם פועלים כשליחי העם, וכל כלל ישראל זוכה, כי ה' יתברך מייחס את המצוה לכולנו.

אחת השליחויות שהיתה אהובה על עם ישראל באופן מיוחד היתה זו של השד"ר:

"השד"ר ["שליח דרבנן" או "שליח דרחמנא" (=הקב"ה)], הוא שלוח ארץ-ישראל, נדד בתפוצות ישראל ואסף תרומות למען היישוב בארץ. הוא סימל בעיני יהודי הגולה את 'ירושלים', וזו היתה שם נרדף לארץ-ישראל כולה, ביטוי לכיסופי הגאולה ולאהבת ארץ-ישראל. לא ייפלא אפוא שבני הגולה קיבלו בזרועות פתוחות ובאהבה רבה את השד"ר ופתחו לו את ליבם ואת כיסם, ורק קשייהם ועונייהם הגבילו את יכולתם לתת. בספרו המפורט והמקיף על שלוחי ארץ-ישראל, מציין אברהם יערי במיוחד את יחסם האוהב של בני צפון-אפריקה אליהם. ומפורסם הוא תיאורו של החיד"א המספר על נשות תוניס ההולכות בעקבותיו ומנשקות שולי גלימתו בחשאי: '... והייתי מטייל בשבת בחצר עם הגביר, והרגשתי שהנשים היו מאחרי ולוקחות שולי בגדי בנחת וקלות לנשק אותם...'. הערצה מופלגת זו, והאהבה הרבה שהשפיעו יהודי צפון-אפריקה על שלוחי ארץ-ישראל, באות לידי ביטוי מלא וממצא בשירי משורריהם."

[למאמר המקורי ללחון כאן]

למדתי "בדרך הקשה" את משמעות המילה שליח בשעת ברית המילה של אחד הבנים שלנו. לפני שהוא התחיל, פונה אלי המוהל, שחשב שהיה יכול לדבר איתי בעברית, ושואל אותי, כנדרש, אם אני ממנה אותו להיות השליח שלי בביצוע המצוה, כי המצוה

"לו--עמי שִׁמְעֵ לִי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהוָה. כִּמְעֵט אוֹיְבֵיהֶם אֶכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדִי."

מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ¹⁶	(י-ם): 16 ⁰⁰	(ת"א): 16 ¹⁵	(חיפה): 16 ⁰³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ¹⁴	(י-ם): 17 ¹⁵	(ת"א): 17 ¹⁶	(חיפה): 17 ¹⁴

יום נעים, חנוכה שמח ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: "וַיֵּשֶׁב" [בראשית ל"ז 1 – מ' 23]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', כ"ג בכסלו תש"ע (10 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

חלה בעצם על אבי הבן לימול את בנו. כיוון שלמעשה לא הבנתי את השאלה, עניתי לא בשלילה. כאשר הוא מסר לי את הסכין, הבנתי את השאלה. . .

ושוב בפרשתנו השבת, פר' "וישב", שבתחילתה אנו למדים: "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוִיר אָבִיו--בְּאֶרֶץ כְּנָעַן." [בראשית ל"ז 1] אומר על כך רש"י: "ביקש יעקב לישב בשלוה (אחרי הייסורים הרבים שהיו לו בגלל שנות הנדידה שלו בגלות), קפץ עליו רוגזו של יוסף. צדיקים מבקשים לישב בשלוה, אמר הקב"ה: לא דין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלוה [גם] בעולם הזה?!"

ושוב אנו מוצאים את יעקב שולח שליח. הוא מבקש מיוסף ללכת אל המקום בו אחיו רועים את הצאן כדי לדרוש לשלום:
"וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף הֲלוֹא אָחִיד רַעִים בְּשָׂכְם--לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ אֵלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הַנָּנִי וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ-נָא רְאֵה אֶת-שְׁלוֹם אָחִיד וְאֶת-שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהַשִּׁבְנִי דָּבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מַעֲמֶק חֲבֵרוֹן וַיָּבֹא שָׂכְמָה." [שם שם 13-14]

יוסף אכן משמש שליח לאביו, אך לא רק לאביו הביולוגי, יעקב אבינו. אלא גם לאביו שבשמיים. כי יוסף, כידוע, נהיה הכלי שדרכו ירד בני ישראל למצרים בהגשמת נבואת הברית בין הבתרים. התורה מעידה על נתון נוסף לגבי יוסף: "וַיִּשְׁרָאֵל אֶהָב אֶת-יוֹסֵף מִכָּל-בָּנָיו--כִּי-בֶן-זִקְנִים הוּא לוֹ וַעֲשֵׂה לוֹ כְּתָנֶת פָּסִים." [שם שם 3] מסביר הרב שמשון רפאל הירש:

"יעקב ראה ביוסף בחיר בניו, הוא ראה את עצמו חוזר וקם בדמותו של יוסף, בו ראה את היורש לכל קנייניו הרוחניים. [כתונת הפסים] היתה אות כבוד שבא להראות את יוסף כנבחר לתעודה מיוחדת." – תעודה של שליח.

וכן אנו מוצאים בדראמה של חג החנוכה: המכבים ראו את עצמם כשליחים בבחינת "במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש" [פרקי אבות ב', ה'] בשעת גזירות השמד של היוונים, ראו בני מתתיהו כי עליהם להוביל את העם להילחם עם אלה שרצו לשנות את העם מלהיות "אור לגויים" להיות "ככל הגויים". בזכות נכונותם למלא שליחות זו, ניצחנו את היוונים ואת עוזריהם שבתוך העם

שבת שלום ומבורך וחנוכה שמח ☺
ברברה ומרדכי

"לו--עמי שמע לי ישראל בְּדַרְכֵי יְהוָה. כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אֶכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."

מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ¹⁶	(י-ם): 16 ⁰⁰	(ת"א): 16 ¹⁵	(חיפה): 16 ⁰³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ¹⁴	(י-ם): 17 ¹⁵	(ת"א): 17 ¹⁶	(חיפה): 17 ¹⁴

פרשת השבוע: "וישב" [בראשית ל"ז 1 – מ' 23]
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.
יום נעים, חנוכה שמח ושבת שלום ומבורך!